

वनाध्यायः ॥ ३ ॥

अटवी काटिकाऽरण्यं विपिनं काननं वनम्।
 कद्यकं कुन्दिलं वाक्षं वनी गहनमित्यपि ॥ १ ॥
 महाटवी त्वरण्यानी प्रस्तारस्तु तृणाटवी।
 कृत्रिमं वनमारामोऽपवनोपवने अपि ॥ २ ॥
 तदेव राज्ञ उद्यानमाक्रीडश्चाथ तस्य तन्।
 सान्तःपुरस्य प्रमदावनं गेहस्य निष्कुटः ॥ ३ ॥
 पुष्पवाटी त्वमात्यदेख्यी वाटी फलाय चेत्।
 वृक्षे दुमो भूस्तो दुर्विटपी विष्ट्रोऽङ्गविपः ॥ ४ ॥
 अनोकहो दग्गा भूस्तत्तुः शाखी कुटः कुजः।
 वसुः करालिकोऽगच्छो जर्णो रुक्षः पुलाकयपि ॥ ५ ॥
 बानस्पत्यः पुष्पफली फली त्वेव वनस्पतिः।
 ओषधिः फलपाकान्ता हस्तवशाखाशिफः क्षुपः ॥ ६ ॥
 अप्रकाण्डे स्तम्बगुलमावुलपस्तु प्रतालिनी।
 गुहिमन्यपि च वल्ली तु ब्रतिर्ब्रती लता ॥ ७ ॥
 बन्ध्यो वृक्षोऽवकेशी स्यादबन्ध्यस्तु फलेग्रहिः।
 पुष्पितः स्यात् कुसुमितः फलितः फलिनः फली ॥ ८ ॥
 फुले प्रफुल्लस्तम्बफुलव्याकोचविकचस्फुटः।
 उत्फुलोनिमषितोन्निद्रा उद्बुद्धोनिमलितस्मिताः ॥ ९ ॥
 फलमामं शलादुः स्याद् वानं शुष्कतरं फलम्।
 त्रिपु बन्ध्यादयोऽथ स्याद्दुरोऽङ्गकूरमस्त्रियौ ॥ १० ॥
 प्रोहश्चाथ वंशः स्याद् योऽङ्गुरः पर्वसूर्थितः।
 परः पर्व पुमान् ग्रन्थिर्निर्यासः खपुरो लशः ॥ ११ ॥
 शिकाजटाऽवरोहस्तु सा शाखाजा वटादिषु।
 मूलं बुन्नोऽङ्गिनामास्मादास्कन्धात् स्यात्प्रकाण्डकम् ॥ १२ ॥
 स दारमात्रः स्थाणवस्त्री दारु काण्डमथ त्रयी।
 छल्ली त्वक् स्त्री त्वचा न छी वल्कलं चोलकोऽस्त्रियौ ॥ १३ ॥
 चोचं वल्कं च सारस्तु मज्जा सारः किनाटकम्।
 निष्कुटः कोटरो न स्त्री विदलं दारु पाटितम् ॥ १४ ॥
 स्कन्धः प्रघाणोऽथ शिखा शाखाऽथ शिखरं शिरः।
 स्कन्धशाखा तु शाला स्यात् प्रवालः पञ्चवाङ्गुरः ॥ १५ ॥

विस्तारो विटपः स्तम्ब उच्छ्रायस्तु समुन्नतिः।
 छद्यस्तु छदनं पत्रं पलाशं पतनं दलम् ॥ १६ ॥
 पर्णं बहू पतत्रं च त्रयी शुज्जास्य कोशिका।
 पञ्चवोऽस्त्री किसलयं किसलोऽपि नवे दले ॥ १७ ॥
 पत्रमध्यशिरा माठिः पुष्पोऽस्त्री कुसुमं सुमम्।
 मणीचकं प्रसूनं च सूनं सुमनसः स्त्रियः ॥ १८ ॥
 मकरन्दो मरन्दोऽस्य रसे जालं तु जालकम्।
 कलिका कोरकश्चाथ कुट्मलो मुकुलोऽस्त्रियौ ॥ १९ ॥
 गुच्छो गुलुबछः स्तबको मञ्ज्यां मञ्जरिवल्लरी।
 प्रसवः पिष्पलं सस्यं फलं बृन्तं तु बन्धनम् ॥ २० ॥
 पण्डास्त्वाम्रादयः शब्दा आम्रादिफलपुष्पयोः।
 हरीतकयादिकं स्त्री स्यादश्वत्थादिफले पुनः ॥ २१ ॥
 आश्वत्थमैङ्गुदं प्लाक्षं नैयग्रोधं च बाहतम्।
 वैणवं शैवं चाथ जम्बूः स्त्री जम्बु जाम्बवम् ॥ २२ ॥
 जात्यादयः स्वलिङ्गाः स्युः पुष्पार्थं ब्रीहयः फले।
 विदार्याद्यास्तु मूलोऽपि पाटला कुसुमे न ना ॥ २३ ॥
 सप्तम्यन्तपदारम्भाः पर्याया इह कुत्रचित्।
 सप्तम्यन्तं च पुंलिङ्गं विज्ञेयं संशये सति ॥ २४ ॥
 आम्रे कामाङ्गमाकन्दौ चूतो वेलोऽङ्गनाप्रियः।
 करको वलयश्चाथ ऐष्टेऽत्र सहकारकः ॥ २५ ॥
 अथ श्यामलके लाला लवली लावली फला।
 केसरे वकुलो मद्यलालसः सिंहकेसरः ॥ २६ ॥
 द्राक्षाफलो गुडश्चाथ न्यग्रोधो बहुपाद्धटः।
 श्रीवृक्षे पिष्पलोऽश्वत्थः प्लक्षश्वलदलोऽङ्गुलः ॥ २७ ॥
 उदुम्बरे प्राणिफलो मशकी हेमदुर्घकः।
 प्लक्षस्तु पर्कटिजटिकलापिगिरिलक्षमणाः ॥ २८ ॥
 पलाशे किशुकः पर्णो वातपोथस्त्रिपर्णकः।
 आसफोतो ब्रह्मवृक्षश्च हस्तिकर्णदले कृती ॥ २९ ॥
 बिल्वे माल्यरमङ्गल्यौ श्रीफलो गोहरीतकी।
 परिव्याघे बालभीर्भीरुबालोऽम्बुवेतसः ॥ ३० ॥
 शीतेऽभ्रपुष्पो वानीरो वज्जुलो वेतसो रथः।
 विदुले प्रिय आम्राते द्वौ पीतनकपीतनौ ॥ ३१ ॥

कपित्थे स्युर्दधिकलो दधित्थग्राहिमन्मथाः ।
 हृद्यो दन्तशठः पुष्पफलोऽरिष्टे तु फेनिलः ॥ ३२ ॥
 मातुलुङ्गे तु रुचको वरम्लः केसरी शठः ।
 बीजपूरे मातुलुङ्गो लुङ्गः सुफलपूरकौ ॥ ३३ ॥
 देविकायां महाशलका दूध्याङ्गी मधुकुक्टी ।
 अथात्यम्ला मातुलुङ्गी पूतिपुष्पी वृकाम्लिका ॥ ३४ ॥
 छागे तु करुणो लक्षो मङ्गिकाकुसुमप्रियः ।
 जम्बीरे जम्भको दन्तशठो जम्भीरजम्भलौ ॥ ३५ ॥
 नागरङ्गे तु नारङ्गो नार्यङ्गस्तक्रवासनः ।
 त्वग्गन्ध एलको योगी मुचुलिन्दे तु निन्नकः ॥ ३६ ॥
 न्युब्जे कर्मफलो भव्यः कर्मरङ्गः शठेश्वरौ ।
 महीपतिर्दन्तशठः कर्ता नेता च कर्म च ॥ ३७ ॥
 विकङ्गते ग्रन्थिलः स्याद्वायाग्रपाच्च मधुच्छदः ।
 सर्जेऽश्वकर्णः साले तु कार्यकः सस्यसंवरः ॥ ३८ ॥
 पीतसाले गौरसर्जप्रियकासनपीवराः ।
 रक्तपुष्पोऽप्यथो सिन्धुसर्जे बाणः खरोऽर्जनः ॥ ३९ ॥
 रोहिते रौहिषो रोही रक्तो रौहितकोऽपि च ।
 श्वीप्रिये वञ्जुलोऽशोकः कङ्गेलिः कर्णपूरकः ॥ ४० ॥
 हेमपुष्पोऽप्यथाङ्गोले निचोलोऽङ्गोऽशोधनौ ।
 रसाले वरणः सेतुस्तिक्तशाकोऽशमरीरिपुः ॥ ४१ ॥
 दोषप्रहे तु कतको द्रावणः स्ववणः सरः ।
 उल्लेखनीयो लद्मीवास्तेरस्तोयप्रसादनः ॥ ४२ ॥
 राजादने फलाध्यक्षः प्रियकश्च मधुस्त्रः ।
 मधुपुष्पे मधुष्टीलो वानप्रस्थो मधूकवत् ॥ ४३ ॥
 गुडपुष्पोऽप्यद्रिजेऽस्मिन् गौरशाको मधूलकः ।
 पारिभ्रदस्य भेदे च मन्दारः पारिजातकः ॥ ४४ ॥
 भूर्जपत्रे भुजो भूर्जो मृदुत्वक् चर्मिचर्मिकौ ।
 पीलौ गुडफलः संसी श्यामश्चाथात्र शैलजे ॥ ४५ ॥
 अक्षोडः कर्परालश्च नेमीये त्वतिमुक्तकः ।
 चित्रकृत् तिमिशो नेमी वञ्जुलोऽथायुगच्छदे ॥ ४६ ॥
 सप्तपर्णो विशालत्वकछारदो विषमच्छदः ।
 कोविदारे चमरिको रक्तपुष्पो युगच्छदः ॥ ४७ ॥
 काञ्चनारोऽप्यार्घ्ये तु व्याघातश्चतुरङ्गुलः ।
 आरग्वध आरेवतः शम्याकः प्रग्रहोऽर्घ्यधः ॥ ४८ ॥

कृतमालः सुपर्णश्च मदने तु फणी रसः ।
 पिण्डीतके मरुवक इद्वाकुर्गीलवामनौ ॥ ४४ ॥
 विचुलः पिचुलो राद्धः कैडर्यो विषपुष्पकः ।
 काकदेश्छदनश्चीनो गरलः कण्टकीति च ॥ ५० ॥
 कालस्कन्धे तिन्दुकोऽकली स्फूर्जेकः शितिसारकः ।
 काकेन्दौ कालपीलुः स्यात् कुलकः काकतिन्दुकः ॥ ५१ ॥
 सिते लोधे महालोधः शवरश्चाथ लोहिते ।
 तिरीटो मार्जनश्चिल्वः कृष्णेऽस्मिन् लोध्रगालवौ ॥ ५२ ॥
 गुग्गुलौ कालनिर्यासो देवधूपो महेश्वरः ।
 श्रीमान् स्निग्धः सर्वसहः श्लेष्मी तिक्तः कटुर्लघुः ॥ ५३ ॥
 कामः पुरो जटायुश्च कुम्भोल्द्धवलकं वरम् ।
 रजुदाले नीचुदारः कच्छूदारो गृहद्रुमः ॥ ५४ ॥
 गृद्वृक्षः श्लेष्मफलो विषन्नो द्विजकुत्सितः ।
 उद्दालो बहुवारो ना सेलुः श्लेष्मातकी न षण् ॥ ५५ ॥
 शोभाञ्जने तीक्ष्णगन्धः शिश्रुः काक्षीवमोचकौ ।
 उणो मुरुङ्गी रक्तेऽस्मिन् मधुशिश्रुः सुभञ्जनः ॥ ५६ ॥
 गुञ्जनः स्वादुगन्धा च प्रियालुस्तु धनुः पटः ।
 काष्ठमर्ये गोपभद्रा स्यात् काष्ठमरी कृष्णवृन्तिका ॥ ५७ ॥
 श्रीपर्णी कुमुदा गृहिर्गम्भारी भद्रपर्णिका ।
 कैडर्यं कट्फलः कुम्भी श्रीपर्णी कुमुदेति च ॥ ५८ ॥
 सुपाश्वे स्यात् कन्दरालो गर्दभाण्डः कपीतनः ।
 ताम्रपाकी फलेपाकी ग्लक्षको गन्धमुण्डकः ॥ ५९ ॥
 कदम्बे पुलकी श्रीमान् प्रावृषेण्यो हलीमकः ।
 महाकदम्बके नीपो धूर्तो धूर्तारदीपनौ ॥ ६० ॥
 वासन्ते स्यात् कुरवकस्तिलकः कुवको मधुः ।
 शुक्लपुष्पः कुरुवको मदनो धूर्तनागरौ ॥ ६१ ॥
 करञ्जे स्यान्तकमालः प्रकीर्यश्चिरिबिलवकः ।
 कालिङ्गे पूतिकरजः पूतिके कलिकारकः ॥ ६२ ॥
 बालपत्रे तिक्तसारः खदिरो दन्तधावनः ।
 सिते तु तस्मिन् कदरः शल्यकश्च महन्धवः ॥ ६३ ॥
 मरुङ्गवे विटखदिरोऽप्यरिमोऽप्यरिमेदकः ।
 कण्टकी चाप्यथैरण्डे हस्तपर्णोऽप्यलम्बकः ॥ ६४ ॥

वैजयन्तीकोषः

रुः पञ्चाङ्गलश्चबुरामण्डस्तरुणोऽम्बुकः ।
 गन्धर्वहस्तो रुद्रुको वातग्रो व्याघ्रपुच्छकः ॥ ६५ ॥
 प्रियके तु प्रियछर्वाख्या कारम्भा फलिनी फली ।
 विष्वक्सेना बला वृन्ता गुन्दा गोबन्दिनी लता ॥ ६६ ॥
 भावज्ञा सर्षपी स्त्रियाख्या वृत्ताङ्गी सुयमावनी ।
 कन्या चापि कदम्बस्तु निचुलोऽम्बुज इज्जलः ॥ ६७ ॥
 स्योनाके शोणकटवाङ्गौ दीर्घवृन्तः कुटन्टः ।
 मण्डूकपर्णः पत्रोर्णे भल्लकः शुकनाशकः ॥ ६८ ॥
 भूतपुष्पो नटो ढङ्क ऋक्षष्टुण्टुक आरलुः ।
 तिलके फलकः श्रीमान् सुगन्धो मुखमण्डनः ॥ ६९ ॥
 कर्णपूरोऽल्पपुष्पश्च पुञ्चागे सुरवल्लभः ।
 किदिरे दीनकम्बोजौ तद्वेदे सुरपर्णिका ॥ ७० ॥
 पारिभ्रद्रे दुकिलिमं देवदारु सुराह्यम् ।
 पूतिकाष्ठं भद्रदारु पीतदारु च दारु च ॥ ७१ ॥
 वृक्षोत्पले कर्णिकारः परिव्याधोऽथ भण्डिते ।
 कपीतनः शिरीषश्च करके दाडिमी त्रयी ॥ ७२ ॥
 कुटजे कुटचो वत्सः शक्राख्यो गिरिमङ्गिका ।
 एतस्यैवाख्याविन्द्रयवभद्रयवौ फले ॥ ७३ ॥
 पनसे कण्टकिफलः पयोऽण्डो जघनेफलः ।
 कर्कशी मधुबीजश्च सरले पूतिकाष्ठकम् ॥ ७४ ॥
 निम्बे पार्वतकैङ्गद्वेषिच्छर्देनमाथिकाः ।
 रोमशः पिचुमन्दश्च लकुचे लिकुचो डहुः ॥ ७५ ॥
 पिचुले भावुकः शाके पूथुच्छदहलीमकौ ।
 उन्मत्ते धूर्तधुत्तरधुस्तूरकितवाः शठः ॥ ७६ ॥
 धूर्दूरः काञ्चनाहोऽथ त्रिपुरे मदमत्तकः ।
 प्रेतालये तु तित्तीकः शाखोटो गन्धमालहा ॥ ७७ ॥
 कृसरे भीरुमार्जारिंशुका इङ्गुदी न षण् ।
 पिण्डारके तु पिण्डीकः कृष्णे त्वस्मिन् वलाहकः ॥ ७८ ॥
 पुत्रजीवे त्वक्षफलो रुद्रान्ते तु महामुनिः ।
 एकास्ये त्वत्र मामीदो द्विमुखे तु वरागलः ॥ ७९ ॥
 चतुर्मुखे ब्रह्मसंज्ञः पञ्चवक्त्रे हराह्यः ।
 षण्मुखे तु गुहाख्योऽथ किम्पाके काकमर्दकः ॥ ८० ॥
 तिन्तृडीकेऽम्लिका चिङ्गा शुक्किनारी कपिप्रिया ।
 तिन्त्रिणी चाप्यथो हेमपुष्पे चाम्पेयचम्पकौ ॥ ८१ ॥

हरणः शीतलः कान्तः कमनीयः पचम्पचः ।
 हीने त्वस्त्रिः कुम्भफलश्चाम्पेयो नागकेसरः ॥ ८२ ॥
 करमदेव वशश्रोतः कृष्णपाकफलैः पदैः ।
 व्यस्तः समस्तैर्युग्मैश्च पुंसि पञ्चदशाभिधाः ॥ ८३ ॥
 शुषेणो विप्रकोऽप्यल्पफलेऽस्मिन् करमदिंका ।
 वन्दाके वृक्षको वन्दा जीवन्त्यपदरोहिणी ॥ ८४ ॥
 वृक्षादनी वृक्षरुहा सेव्यास्मिन् क्षीरवृक्षजे ।
 तनुस्तुष्टो जयः कान्तः कुणिः कातुलको द्रुमः ॥ ८५ ॥
 अग्निमन्थे हविर्मन्थोऽप्यरणिः पावको वशा ।
 गणिकार्यप्यथो देवताडे वेणी खरागरी ॥ ८६ ॥
 कालस्कन्धे तमालोऽस्त्री तापिन्द्रेष्टे काकतुण्डिका ।
 बदर्या कुवली कोलिः कूली कूरा तिरीटिका ॥ ८७ ॥
 लताकोलौ तु खलकी गिरिकोलौ तु सौरसा ।
 हस्तिकोलौ महाघोण्टा गोपघोण्टा महाफला ॥ ८८ ॥
 जलकोलौ तु सङ्गाली नरकोलौ तु कर्कशी ।
 सूगालकोलौ हिंस्ताऽथ शमी सकुफला जया ॥ ८९ ॥
 काकस्थाल्यां कुबेराक्षी कृष्णवृन्ता फलेरुहा ।
 आमोघा पाटलिनं कली पूरण्यां शालमलिनं षण् ॥ ९० ॥
 काष्ठीला तूलिनी तूलफलाऽथ कूटशालमलौ ।
 रोचनः शिशपायां तु तीव्रं धूमावसादीनी ॥ ९१ ॥
 कपिला पिच्छला भस्मगर्भा मण्डलपत्रिका ।
 जम्बवां त्रिसारा विरजा महाजम्बवां महाफला ॥ ९२ ॥
 सुरसाथो राजजम्बवां सुफलः सुरभिच्छदः ।
 काकजम्बवां तु मेघाभः शिवेष्टः शीतपल्लवः ॥ ९३ ॥
 जम्बूटनीलजम्बूटौ शफर्या श्लदणपत्रकः ।
 शिलीन्द्राशमन्तकाम्लोटा धवे गौरधुरन्धरौ ॥ ९४ ॥
 भङ्गातक्यां त्रिलिङ्गायामग्निमुख्यप्यरुषकरः ।
 कम्पिष्ठे रोचनी गुण्डा रक्ताङ्गश्चन्द्रकक्षौ ॥ ९५ ॥
 सङ्कर्यां सुरभिर्हस्तिप्रिया हस्त्यशना ध्रुवा ।
 वैजयन्त्यां तु तर्कारी नादेयी च जयन्त्यपि ॥ ९६ ॥
 धातक्यामनलज्वाला सुभिक्षा धातुपुष्पिका ।
 सुद्धां समन्तदुग्धा सुनुभ्या नन्दसिपत्रिका ॥ ९७ ॥

सिद्गुण्डः सिन्धुररथस्यां विपत्रायां त्रिकण्टकः ।
 वशी गण्डर्थयो घण्टारवायां शाणपुष्पिका ॥ ६५ ॥
 तुण्डिकेर्या रवा शीरा केसरा बद्राफला ।
 कार्पास्यकर्त्यत्र वन्यायां भारद्वाज्यपि कुष्ठनुत् ॥ ६६ ॥
 विषधन्यां भञ्जिका भावजी विष्ठा ब्राह्मणयष्टिका ।
 ब्रह्मदण्डी च पद्मा च सारपण्डीं स्थिरा ध्रुवा ॥ १०० ॥
 कोकिलाक्षस्तु काण्डेक्षुरिक्षुरः क्षुरकः क्षुरः ।
 वासके त्वाटरूपः स्यात् सिंहास्यो वाजिदन्तकः ॥ १०१ ॥
 वाशा सिही वैद्यमाता वार्ताक्यां दुष्प्रधिष्ठिणी ।
 वातिङ्गनस्तु भण्डाकी वार्ताकुर्हिङ्गुलुः खियाम् ॥ १०२ ॥
 गोष्ठवातिङ्गने त्वेला परुका जलजम्बुका ।
 हस्तिवातिङ्गने त्विभ्या विशाला ददुनाशिनी ॥ १०३ ॥
 ब्रह्मत्यां प्रसहा काली वार्ताकी हिङ्गुदी कुली ।
 लताद्वाहत्यां सुखिग्धा धन्या प्रसहनी लता ॥ १०४ ॥
 निदिग्धिकायां सन्धानी महासन्धा गिरिप्रिया ।
 कण्टकाल्यां परिकूरा कुल्या कुल्यस्पृशी वरा ॥ १०५ ॥
 दुःस्पर्शी राष्ट्रिका सिंही कण्टकाली निदिग्धिका ।
 दण्डोत्पले सहा देवा तलपोटे प्रमेहनुत् ॥ १०६ ॥
 हयपुच्छी तु काम्बोजी माषपर्णी महासहा ।
 मार्कवे भृजराजः स्यात् पर्पणस्तु शवपामनः ॥ १०७ ॥
 कालमेष्यां कृष्णफला वागूची वसुवज्ञिका ।
 सोमवज्ञी पूर्तिकली सोमराजिरवत्गुजः ॥ १०८ ॥
 पारित्राण्यां त्रायमाणा त्रायन्ती बलभद्रिका ।
 रेवत्यां रामदूती स्याद्वाहणी नागदन्त्यपि ॥ १०९ ॥
 श्रीफल्यां क्लीतकी नीली नीलकेशी महारसा ।
 ग्रामीणा रञ्जनी तुत्था कारवाही च नीलिनी ॥ ११० ॥
 फलगुः काकोदुम्बरिका बलयूर्जघनेफला ।
 दास्यां षडशा शार्ङ्गष्ठा काकजड्हा विलोमिका ॥ १११ ॥
 काकनासा तु काकाङ्गी जीवनीया शिरोरुहा ।
 तुड्ढन्यां वयस्या काकोली काकमाची तु वायसी ॥ ११२ ॥
 प्रत्यक्षेष्यां सुतश्रेणी द्रवन्ती शम्बरी वृषा ।
 चित्रोपचित्रा न्यग्रोधी रण्डा मूषिकपर्ण्यपि ॥ ११३ ॥
 देव्यां मूर्वा धनुश्रेणी गोकर्णी पीलुपर्णिका ।
 मधूलिका तिक्ष्वलका पीलुनी तेजनी स्त्रवा ॥ ११४ ॥

प्रत्यक्षपर्णी तु शिखरी किणिही खरमब्जरी ।
 अपामार्गः शैखरिको धामार्गवमयूरकौ ॥ ११५ ॥
 अजशृङ्गयां विषाणी स्याद् गोजिङ्गादाविंके समे ।
 शङ्गिनी चोरपुष्पी स्यात् केशिनी चाप्यथो लघु ॥ ११६ ॥
 वर्षा लक्ष्मिका स्पृका मरुन्माला लता मरुत् ।
 कच्छूरके द्राविडकः कालयको वेघमुख्यकः ॥ ११७ ॥
 निर्गुण्ड्यामिन्द्रसुरसः सिन्धुवारश्च सिन्दुकः ।
 कुठेरके तु पणिसो मालोर्जरकठिङ्गरौ ॥ ११८ ॥
 सितेऽस्मिन् मञ्जरी तीक्ष्णस्तीक्ष्णगन्धोऽन्नकोऽत्रःतु ।
 सुगन्धौ श्वेतसुरसा भारती तुलसी शिवा ॥ ११९ ॥
 अल्पपत्रस्तु जम्बीरः फणिर्जकसमीरणौ ।
 अस्मिन् सुगन्धौ सौवासो मञ्जरीकमयूरकौ ॥ १२० ॥
 तीक्ष्णे तीक्ष्णर्जको गौरी भूतज्ञी देवदुन्दुभिः ।
 अल्पमात्रे तु वैकुण्ठो बिल्वगन्धो वचाच्छदः ॥ १२१ ॥
 कालपर्णी तु सुरभिः करालः कालमालकः ।
 मालो ब्रह्मजटायां तु सलजं दानवाङ्गनम् ॥ १२२ ॥
 पुण्डरीकं दमनकं कान्तं दान्तं मुनिः पुमान् ।
 विष्णुक्रान्ता तु सुमुखी गवसी स्यान्महारसा ॥ १२३ ॥
 ऋषणी द्रोणिका छत्रा चक्षुष्या द्रोणपुष्पिका ।
 सूर्योर्वर्ते पणिकायां मोरटा मूलपुष्पिका ॥ १२४ ॥
 मुण्ड्यां मुण्डितिका मुण्डा श्रमणी श्रामणी बुधा ।
 रोदन्यां कन्छुरानन्ता ताम्रमूला दुरालभा ॥ १२५ ॥
 यासो यवासो दुस्स्पर्शो धन्वयासः कुनाशकः ।
 वृश्चिकाल्यामुष्ट्रधूमपुच्छिका नागवृन्तिका ॥ १२६ ॥
 सर्पदंष्ट्रयमरा काली विषज्ञी वृश्चिकच्छदा ।
 वाटपुष्प्यां बला वाट्या सम्मासा चान्नसंज्ञिका ॥ १२७ ॥
 वाट्यालोऽतिबलायां तु पुष्पवीर्या जनी सहा ।
 अश्वकन्दस्त्वश्वगन्धी तिक्ते तु कदुपर्पटौ ॥ १२८ ॥
 ऋषभी त्वजहाध्यण्डा कण्डरा प्रावृषायणी ।
 कपिकच्छूः शूकरिस्मिन्बरात्मगुप्ता च कच्छुरा ॥ १२९ ॥
 अस्थिमांस्त्वस्थिसङ्गातोऽप्यस्थिसञ्चहनोऽपि च ।
 एकाष्टीला पापचेली स्थापनी वनतिक्तिका ॥ १३० ॥

पाठाम्बृष्टा विद्धकर्णी प्राचीना श्रेयसी रसा ।
 गुहूच्यां कुण्डली धीरा छन्ना छिन्नरुहा धरा ॥ १३१ ॥
 वत्सादनी सोमवल्ली विशल्या चक्रलक्षणा ।
 जीवन्ती खरुहा देवी विषद्यमृतवल्लिका ॥ १३२ ॥
 दीर्घवल्लयां वेत्रवन्यौ कुरुवेत्रश्च भूरदः ।
 गवाह्यां किणिही जैत्री प्रत्यक्ष्वेष्यपराजिता ॥ १३३ ॥
 विष्णुक्रान्ता परास्फोताश्वसुरी शीतलात्र तु ।
 श्वेतायां चारिणी सूर्या गिरिकर्णी गवादिनी ॥ १३४ ॥
 नीलायां तु भद्राश्वेता निष्ठान्ता स्थूलपुष्पिका ।
 जिङ्ग्यां समझा विकसा मञ्जिष्ठाब्जनवल्लिका ॥ १३५ ॥
 पृथिनिपर्णी पृथक्पर्णी लाङ्गूली पदपर्णिका ।
 गुहा कलशिधावन्यौ दीर्घा सा चित्रपर्णिका ॥ १३६ ॥
 सिंहपुष्पी फेरुविना चित्राङ्गी क्रोधटुमेखला ।
 नागर्णी केशिका अयश्ना त्रिपुटा त्रिपुटी त्रिवृत् ॥ १३७ ॥
 रेचनी महती श्वासा माया कुठरुणात्र तु ।
 कृष्णायां रोचनी श्यामा काला चित्रा सुषेष्यपि ॥ १३८ ॥
 गोपा तु शारिवा भद्रा नागजिङ्गा सुगन्धिका ।
 अयोतिष्मद्यां पीतरसा लगणा कटभीजुदी ॥ १३९ ॥
 पारावतपदी पिण्या जीवन्ती स्फुटवल्कली ।
 नागबल्ली तु ताम्बूली तथा ताम्बूलवल्लिका ॥ १४० ॥
 क्षुरे तु कण्टकिफलः स्त्रीगोभ्यां कण्टकः परः ।
 गोक्षुरः स्थलशृङ्गाट इक्षुगन्धा पलङ्कषा ॥ १४१ ॥
 श्वदंष्ट्रा भीरुपर्णी तु शतमूली शतावरी ।
 इन्दीवरी बहुसुताप्यहेऽः पीवरीति च ॥ १४२ ॥
 सुदर्शनायां चक्राङ्गा दध्याली वृषपर्णिपि ।
 जीवन्त्यां जीवनी जीवा जीवनीश्च मधुश्च सा ॥ १४३ ॥
 चर्मपर्णी तु शार्ङ्गाष्टा सुताहायामुपोदिका ।
 ब्रह्मायां सत्यवती ब्राह्मी मत्स्याक्षी सोमवल्लरी ॥ १४४ ॥
 मण्डूकपर्णी भण्डीरी भाण्डी योजनवल्लयपि ।
 शोफन्यां पूरणा पूरी वर्षभ्यी जीवघोधिनी ॥ १४५ ॥
 पुनर्नवा च रक्तायां तस्यां योग्या किट्ठिका ।
 श्वेतायां वृश्चिकोऽल्पायां दीर्घपत्री विटाटिका ॥ १४६ ॥
 अस्या जात्यन्तरे स्वल्पे पूरणी हस्तिपूरणी ।
 तुण्डिकेर्णी रक्तफला विम्बोष्टी पीलुपर्णिपि ॥ १४७ ॥

लज्जालुस्तु नमस्कारी बद्र्यञ्जलिकारिका ।
 गण्डकाली खदिर्या तु लज्जालुः स्याच्छ्रमीफला ॥ १४८ ॥
 कलम्ब्यां शतपर्वा स्यात् कलम्बूर्वीयसी वधा ।
 पटुञ्जिकायां तु शिवः शान्तः स्वस्तिकुकुटौ ॥ १४९ ॥
 निद्रालुः करुणो मानी वनालुः सुनिषणकः ।
 मारिषे जीवशाकः स्यादत्राल्पे तण्डुलीयकः ॥ १५० ॥
 मेघनादो विगण्डीरमथ स्युर्वेमारिषे ।
 विभाजनो रसोत्सृष्टौ काणमारिष ओलकः ॥ १५१ ॥
 लतामारिषतुवरौ वरशाकोलताटिकाः ।
 जलजोऽसौ चञ्चलकः कुकुण्डे कबकोऽस्त्रियाम् ॥ १५२ ॥
 भूवल्लूरमहिञ्चत्रं भूस्फोटं भूमिकन्दकम् ।
 छत्राकश्च सिलिन्ध्रश्च मुकुलेऽस्मिन् पलाण्डुकम् ॥ १५३ ॥
 सुगालवास्तुके त्वारुर्वास्तुके क्षारपत्रकः ।
 प्रवालो वीरशाकश्च श्रूषायां कासमर्दकः ॥ १५४ ॥
 हरिपर्णे मल्द्वकोऽस्त्री सेकिमं बुस्तिका न षण् ।
 नीलकण्ठोऽथ मरुजे शिवं चाणक्यमूलकम् ॥ १५५ ॥
 मत्स्याद्यां शालशालीनौ पत्तूरो लोहमारकः ।
 अगस्त्ये मुनिमार्जारावगस्तिर्वङ्गसेनकः ॥ १५६ ॥
 शुकनासोऽप्यथो पश्चात् सुन्दरो ग्रीष्मसुन्दरः ।
 कपित्थपङ्गयधःपुष्पी ब्रणन्नी भरसी भरा ॥ १५७ ॥
 प्रपुआडे त्वेषगजो ददुन्नश्चकमर्दनः ।
 घोषे कोशफला घण्टा घण्टाला फलिनी फली ॥ १५८ ॥
 जाली पटोली भण्डाली कोशातक्यपि चात्र तु ।
 पृथौ महाकोशातकी मृदङ्गः कृतवेधनः ॥ १५९ ॥
 अयोत्सन्यां स्वल्पफला ग्राम्या मृदङ्गः कृतवेधनः ।
 अथ जिङ्गी दीर्घफला मागधी मलनोत्तमा ॥ १६० ॥
 बहुजाल्यां कोशफला बन्या तिक्तपटोलिका ।
 कर्कोटक्यां कोशफला राजकोशातकी फला ॥ १६१ ॥
 महाजाली पीतघोषा क्षोडो धामार्गवोऽपि च ।
 हस्तिघोषे तरङ्गोऽल्पे त्वादाली देवदाल्यपि ॥ १६२ ॥
 चाङ्गेर्णी चुक्रिका दन्तशाठाम्बष्ठाम्ललोण्यपि ।
 सुषष्ठयां तिक्तचञ्चदनः कारवेलः कठिङ्गकः ॥ १६३ ॥

राजबल्लयुरुवल्लयम्बुवल्ली रञ्जनबल्लयपि ।
 सुगन्धके तु कर्कोटः किलासन्नः पदुच्छ्रदः ॥ १६४ ॥
 वृहत्कर्कोटके तैहो हस्तिकर्कोटको बली ।
 पटोलके तु राजीवान् रवणः कर्कशः पदुः ॥ १६५ ॥
 राजी राजामृतापाण्डुभूतेभ्यश्च फलः परः ।
 तिक्ते राजपटोलश्च भीरुस्त्वर्वारुकर्कटिः ॥ १६६ ॥
 चोदन्युर्वारुवालक्योऽप्यल्पा सा राजकर्कटिः ।
 तुम्द्यां पिण्डफलालावृः कदुतुम्द्यां नृपात्मजा ॥ १६७ ॥
 इच्चाकुर्वासनी निन्मा वृन्ततुम्द्यां तु तुम्बुका ।
 अल्पतुम्द्यां कुकुटाक्षो वृन्ते कर्कालिचित्रलौ ॥ १६८ ॥
 कालिङ्गेऽल्पेऽत्र चेष्टाणचेन्नालौ क्रोष्टुकर्कटिः ।
 कालिङ्गां छत्रकः सोमः कर्कारुधनवासकः ॥ १६९ ॥
 कूर्शमाण्डकः पुष्पफलः पीतपुष्पो नृपात्मजः ।
 महाफला शाकफला सुभद्रा शङ्कुलापि च ॥ १७० ॥
 सुखवासे शीर्णवृन्त उग्रगन्धः सुवासकः ।
 त्रिलङ्घे त्रपुषे तालुः छर्दनी हस्तिपर्णिनी ॥ १७१ ॥
 चिद्ग्रिटे पुनरुर्वारुम्बाद्यां गजचिद्ग्रिटा ।
 विटङ्कोऽतिमृगेर्वारुर्विंशालैन्द्रीन्द्रवारुणी ॥ १७२ ॥
 अथो गवाच्यां गोजुम्बा चित्रा च कदले पुनः ।
 वृषा वारुषा रम्भा काण्ठीलानंशुमत्कला ॥ १७३ ॥
 कदली दीर्घपर्णी च रम्भा सा गौरपर्णिका ।
 कृष्णा तु लम्पा कदली माहेन्द्री तु वृहत्कला ॥ १७४ ॥
 सुगन्धयल्पफला मोचा साष्ठी काष्ठी कदल्यसौ ।
 षिभीतक्षिलिङ्गः स्यात् कलिस्तिष्यः कलिद्रुमः ॥ १७५ ॥
 षिभीदकः कर्षफलो भूतवासो वहेटकः ।
 दैत्यः पापस्तुः कल्पः कालेयस्तुमुलाक्षकः ॥ १७६ ॥
 संवर्तश्च षडशायां त्रिलङ्घामलकी शिवा ।
 धात्री कर्षफला तिष्या सेड्याध्यण्डा भट्टा दृढा ॥ १७७ ॥
 हरीतक्यां शुक्सृष्टा नन्दिनी साधिकाभया ।
 अव्यथा चेतकी पथ्या धारणी कालकूणिका ॥ १७८ ॥
 गुञ्जायां कृष्णला ताम्रा शार्ङ्गष्टा रक्तिका वरा ।
 चूडामणिः कपिकोडा कालवृन्ती परा नव ॥ १७९ ॥
 काकशब्दात् पीलुपीछ्यौ चिद्ग्राणन्त्यदनी नखी ।
 जङ्गा तिक्ता च दक्षा च सा शुष्ठा चेन्मुखवा ॥ १८० ॥

द्राक्षायां कृष्णिका स्वाद्वी प्रियाला कालमेषिका ।
 हारभूरा दारुफला मृद्वीका गोस्तनी रसा ॥ १८१ ॥
 मालत्यां रेती जातिर्यूथिकायां मनोजवला ।
 मानवी चात्र पीतायां वासन्ती हेमपुष्पिका ॥ १८२ ॥
 मङ्गिकायां विचकिलो भूपदी मुक्तबन्धना ।
 शीतभीरुमद्यन्ती गवाक्षी वृणशून्यकम् ॥ १८३ ॥
 देवमालयां वरारोहा गोधामालयां तु सेवनी ।
 सुरुपायां तृणं वेश्यं काकमालयां वनोद्भवा ॥ १८४ ॥
 आस्फोता चैकपटलमालयां बालाऽथ रक्तकः ।
 बन्धूको बन्धुजीवश्च सप्तलायां विभावनी ॥ १८५ ॥
 सुगन्धा त्रैष्मिकाताना मालिका नवमालिका ।
 शेफालिका तु निर्गुण्डी नीलिका निवहात्र तु ॥ १८६ ॥
 सितायां श्वेतसुरसा वासन्त्यां माधवी लता ।
 निस्सङ्गजा कान्तनाला प्रहसन्ती कुदुष्मिका ॥ १८७ ॥
 अतिमुक्तश्च कन्यायां कुमारी तरुणी सहा ।
 महासहायामस्तानः पीताम्लाने कुरण्डकः ॥ १८८ ॥
 शोणे बली कुरवको भाटेऽस्मिन् कलशोदकः ।
 किञ्चिराते किञ्चिराटः प्रलोही चापि लातकः ॥ १८९ ॥
 सैरेयके तु फिण्टी श्वी तस्मिन् कुरवकोऽरुणे ।
 दासी सहाऽप्यार्तगलः कुरण्डश्च सनीलकः ॥ १९० ॥
 पीतेऽव्ययः कुरवकः सहा श्वी सहचर्यषण् ।
 कुन्दे मात्यः शुकुपुष्पो वासोऽथ करवीरकः ॥ १९१ ॥
 प्रतिहासः शतप्रासः शितिकुम्भोऽश्वमारकः ।
 चण्डातोऽश्वरिपुः श्वेते मरालोऽत्रतिलोहिते ॥ १९२ ॥
 भुज उग्रविषः काकनासायां शिवमङ्गिका ।
 बकपुष्पस्त्वलपुष्पः काकशीर्षः शिवप्रियः ॥ १९३ ॥
 वसुभट्टः पाशुपत एकाष्ठीलोऽम्बुको वसुः ।
 नन्द्यावर्ते तु तगरस्तारावटनभोऽङ्गणी ॥ १९४ ॥
 जपायामोद्धुष्पं स्यादत्र पद्मादयोऽपि च ।
 षिदायां भूमिकुम्भाण्डः सा तु कृष्णा पलाशिका ॥ १९५ ॥
 कोष्ठिका क्षीरशुक्लेष्टुगन्धिके क्षुविदारका ।
 श्वेता क्षीरविदारी सा महाश्वेतक्षर्गन्धिका ॥ १९६ ॥

शारद्यां लाङ्गली तोयपिण्पली शकुलादनी ।
 गोलोम्यां जटिलोग्रोग्रगन्धा तीव्रणा जया वचा ॥ १६७ ॥
 मङ्गल्या चाथ शुक्ला सा पद्मन्था जललस्त्रिका ।
 श्यामा तु सा शुणाभीष्टा कोशमीरी देवदुन्दुभिः ॥ १६८ ॥
 कैवर्ती मुस्तकेत्वासौ गुन्द्रायां भद्रमुस्तकः ।
 महोदरी वरारोहा नादेयी वलयो वरम् ॥ १६९ ॥
 मुस्तायां मुस्तकं न श्री सुगन्धः कर्णपूरकः ।
 शकुलाक्षः श्वेतमध्यो हंसः पीठरदुन्दुभे ॥ २०० ॥
 जलमुस्ते तु प्लवनं गोदर्भं परिपेलवम् ।
 कुटश्चर्टं दशपुरं गोपुरं वर्तकं प्लवम् ॥ २०१ ॥
 बालं तु पिङ्गलं वञ्चं हीवेरं दीर्घरोमकम् ।
 चामरं चमकं व्येष्टं बहिष्टं जटिलं जटा ॥ २०२ ॥
 शैलमूलं तु कञ्चोरं पलाशो हिमजा जटी ।
 अशोऽन्धां मुसली ताली तालमूली फलिन्यपि ॥ २०३ ॥
 खञ्जेरिष्ठो गुहोच्छिष्ठो रसोनो गुञ्जनः कटुः ।
 कायाङ्गं लशुनं दिव्यं महाकन्दामृतोद्भवे ॥ २०४ ॥
 जीर्णकञ्च पलाण्डस्तु श्वेतकन्दो मुकुन्दकः ।
 हरितेऽस्मिन् लतार्कः स्यात् फरुण्डो दुदुमो रसः ॥ २०५ ॥
 स्वल्पकन्दे हरिद्रिके गृञ्जनो गर्जनो गुजः ।
 लशुनं दीर्घपत्रं च पिच्छनद्वो महौषधः ॥ २०६ ॥
 फरुण्डश्च पलाण्डुश्च लतार्कश्च परारिका ।
 गृञ्जनो यवनेष्टश्च पलाण्डोर्दश जातयः ॥ २०७ ॥
 कन्दं त्वची चित्रदण्ड उल्लः कण्ठरसूरणौ ।
 अशोऽन्नो दैत्यमदनः कचूस्तु दलकूर्चिका ॥ २०८ ॥
 शकटश्चाथ कालाची नूतनं वेष्टितं दलम् ।
 शोथशत्रौ महापद्मो मोहो माणो बृहच्छ्रदः ॥ २०९ ॥
 वराहकन्दे वाराही चक्रोष्ट्रथां मालुवा श्वियाम् ।
 मध्वालुको मधुरसः कन्दलः कन्दली समौ ॥ २१० ॥
 गौर्या हरिद्रा रात्र्याख्या हेमधनी काञ्चनी परा ।
 रोचनी रञ्जनी पीता पिञ्जा पिण्डा मनशिशला ॥ २११ ॥
 तोषणी वर्णनी बाला विटकान्ता तरङ्गिणी ।
 दाव्या दाहहरिद्रा स्यात् पीतदारुष्म पर्जनी ॥ २१२ ॥
 पचम्पचा कर्कटिनी पर्परा पर्पटी वरा ।
 कटक्टटेरी कालेयः प्रकोट्यां तु कदूत्कटम् ॥ २१३ ॥

शृङ्गिवेरमार्द्दमार्द्दकमस्त्रियौ ।
 कदुभृजं वेणौ तु वंशकमरी मृत्युपुष्पस्तृणध्वजः ॥ २१४ ॥
 त्वचिसारो यवफलः खेलस्तेतनमस्करौ ।
 चपश्च तेषु पवनोद्धूतध्वनिषु कीचकाः ॥ २१५ ॥
 निस्सुष्ठौ विषमो वेणौ शुद्रे लगुडवंशिका ।
 तृणराजे तलस्तालो महापत्रः फलेश्वः ॥ २१६ ॥
 क्रमुके वाटिका घोण्टा गुवाकः क्रूर आसवः ।
 कषयो रागवान् पूर्णः फले पर्कटमस्य तत् ॥ २१७ ॥
 पकं जोडं खरं शुष्कं चिक्कणे चक्कचक्कणे ।
 दीर्घवृन्ते रामपूर्णे लतापूर्णे तु योजनः ॥ २१८ ॥
 भूपूर्णे लघुकः शुद्रफले पाधोवकापि च ।
 पूर्णे गैरेयकः शैलजातेऽथ स्याल्लताङ्कुरः ॥ २१९ ॥
 हिन्तालस्तृणराजश्च नालिकेरे तु लाङ्गली ।
 दाक्षिणात्योऽप्फलोऽबालः सुतङ्गः कूर्चकेसरः ॥ २२० ॥
 सदाफलो बली चास्मिन् हस्वे स्यात् खुड्कोऽत्र तु ।
 रक्ते स्वर्णोऽग्निकश्चाथ परिक्रोणास्य पट्टके ॥ २२१ ॥
 खपुरः पूर्णपट्टोऽथ मधुक्षीरो महारसः ।
 परुषः पाण्डुखर्जूरौ तस्मिन् खर्जूरिकाऽल्पके ॥ २२२ ॥
 हलीमे केतकी न कली दीनो व्यञ्जनजम्बुलौ ।
 श्वीभूषणो रजःपुष्पो गुप्तरागो बलीनकः ॥ २२३ ॥
 तालयां दृढदला ताढी पत्रताली वराङ्गना ।
 पत्रला फलपाकान्ता तालाद्याः स्युस्तृणद्रुमाः ॥ २२४ ॥
 सवेणवस्ते त्वक्सारास्तृणानीक्षुयवादयः ।
 इक्षुवृष्ट्यो मधुरणो मृत्युपुष्पो महारसः ॥ २२५ ॥
 खदगपत्रोऽप्यथानिक्षुर्वायसालीक्षुपालिका ।
 इक्षुभेदास्तु कान्तारवंशुण्डादयो नरि ॥ २२६ ॥
 दर्भोऽश्ववालः काशिर्ना काशोऽछी श्वीक्षुगन्धिका ।
 कुशो मुनिः कुथो दर्भो वीनाहो यज्ञजागरः ॥ २२७ ॥
 लताकुरो तु शीरी श्वी धमने शुष्ठिरो नलः ।
 शरो मुखो भद्रमुखो गुन्द्रस्तेजनकः खरः ॥ २२८ ॥
 मुञ्जस्तु यज्ञियो मेध्यो मृदुत्वग्रह्यमेखलः ।
 उल्लकस्तूलपो दर्भं ऊर्ध्वमूलः खरच्छ्रदः ॥ २२९ ॥

वालकेश्यां दृढदला जूर्णा कुकणपत्रिका ।
 उंभून्नि वलवजा वात्यां त्विलकटः स्यात् पराशकः ॥ २३० ॥
 स्याद्वीरणं वीरतृणं मूलेऽस्योशीरमस्त्रियाम् ।
 सेव्या मृणालनलदलामज्ञानि जलाशयम् ॥ २३१ ॥
 नियुतस्तम्भजहृदैत्यगौरकुदानवम् ।
 अभयं चावदाहं च दूर्धा तु हरितालिका ॥ २३२ ॥
 वरा सहस्रबीर्या च भार्गवी चाथ सा सिता ।
 गोलोमी शतबीर्या च गोऽगलस्त्वेरका तृणम् ॥ २३३ ॥
 सौगन्धिकं देवजग्धं ध्यामकं कत्तणं पुरम् ।
 छत्रातिच्छत्रापालग्नौ मलातृणकभूस्त्रणे ॥ २३४ ॥
 पुञ्जीलस्तु तृणस्तम्भ इषीका तूलिका समे ।
 शष्पं बालतृणं शादः सर्वं तु तृणमर्जुनम् ॥ २३५ ॥
 इति भगवता यादवप्रकाशेन विरचितायां वैजयन्त्या
 भूमिकाण्डे वनाध्यायः ॥ ३ ॥

पशुसङ्ख्याध्यायः ॥ ४ ॥

सिंहो मृगेन्द्रः पञ्चास्यः पारीन्द्रः श्वेतपिङ्गलः ।
 व्याहीर्णस्यो महानादः शार्दूलस्तुल्यविक्रमः ॥ १ ॥
 कण्ठीरबो मृगरिपुः सुगन्धिरहितो हरिः ।
 हलीदण्डस्तृणसिंहः स्यात् कूटरम्भगहिसकः ॥ २ ॥
 व्याघ्रो मृगारिः शार्दूलो हिसाशचन्द्रकी मृगात् ।
 हुण्डश्चालपस्त्वयं द्वीपी चुलुको भेलमेहिनौ ॥ ३ ॥
 तरक्षुस्तु मृगाजीवस्तिलत्सकमृगादनौ ।
 पिण्डारकस्तु चित्राङ्गो महादंडो वरोत्कटः ॥ ४ ॥
 वराहः सूकरो घोणी वक्रदंडो जलप्रियः ।
 पीनस्कन्धः स्तब्धरोमा कामरूपी तलेक्षणः ॥ ५ ॥
 भूदारः कुमुखो शृष्टिः स्थूलनासो बहुप्रजः ।
 पङ्कक्रीडनकः पोत्री किटिराखनिकः किरिः ॥ ६ ॥
 भल्को दीर्घरोमक्षो भल्काटो वृकधूर्तकः ।
 विकरालोऽच्छभक्षश्च गण्डके खड्गखड्गिनौ ॥ ७ ॥
 वार्धाणसो गणोत्साहः कोकस्त्वीहासृगो वृकः ।
 महिषः सैरिभोऽशारिर्जलात्मा गद्वदस्वरः ॥ ८ ॥
 लुलायः कासरः शृङ्गी हेरम्बः कृष्णशृङ्गकः ।
 जरन्तः कलुषः पोत्री वीरस्कन्धो रजस्वलः ॥ ९ ॥
 स्कन्धशृङ्गो यमरथः कटाहो दंशलालिकः ।
 हंसकालीसुतश्चाथ सृजया महिषोऽसितः ॥ १० ॥
 गवलश्च परस्वांश्च महिषः स्यादरण्यजः ।
 मृगः प्लावी भीहचेता वननो मरुको लिगुः ॥ ११ ॥
 नित्यशङ्की च कृष्णस्तु कृष्णसारो निरञ्जनः ।
 यज्ञाङ्ग एणस्तात्रस्तु हरिणस्तृणसंवरः ॥ १२ ॥
 राजीवस्त्वेष राजीमान् सितक्रोडः स चीनकः ।
 शम्बरस्त्वलपहरिणः पृष्ठस्तु स चिन्दुमान् ॥ १३ ॥
 रुरुमहान् कृष्णसारः कुरङ्गो हरिणो महान् ।
 रोहिण्यो हरिणवन्मृदुशङ्कः प्रतापसः ॥ १४ ॥

१. 'वात्यां त्विलकटः इति पाठान्तरम् ॥